

REDACTIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe un an 20 cor.

Pe jumătate an .. 10 "

Pe 1 lună 2 "

N-ri de Duminică pe an 4

coroane.

Pentru România și America

10 coroane.

Pentru România și străinătate

numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un sir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
inapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

O expoziție folositoare.

(*) Intre noutățile zilei, foile românești publică următoarele:

O expoziție de copii mici.

La propunerea «Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului» se va aranja în ziua a 2-a de Rosalii în comuna Apoldul-de-jos (comitatul Sibiiului) o expoziție de copilași români. Cu acest prilej se vor împărți și premii în bani harnicelor mame române, cari s'au dovedit că poartă o deosebită îngrijire pentru dezvoltarea priincioasă și sănătoasă a copiilor lor. Expoziția va servi înainte de toate ca mijloc pentru aflarea cauzelor mortalității mari a copiilor și pentru găsirea mijloacelor, ce sunt de luat, pentru impedecarea relor.

Idea aceasta este nu se poate mai norocoasă. Și mai presus de toate folositoare. Intre Români îndeosebi, unde mortalitatea copiilor e înspăimântătoare, ar fi trebuit să se introducă de mult aceste expozițiuni.

Se știe anume, că natalitatea la Români e mare. Ce folos însă? O parte însemnată a copiilor mor încă înainte de a împlini anul. De ce? Din cauza lipsei de îngrijire și a lipsei de hrană.

Cine dintre noi nu știe adevăratul trist în care se află cele mai multe mame române?

Nu numai cele sărace, dar și la bogăți vezi că mamele cu copiii mici stau în aceeași odaie cu 5—7 alți membrii ai familiei. Bărbații — iarna — umplu casa cu fum (tutun de mirosul căruia ar amei și muștele); în cele mai multe locuri unde stau peste zi, acolo se și fierbe. Sub pat cloștele. E un aier stricat în casă, încât îți vine ameteală. Ferestile sunt închise hermetic (astupate) să nu între — frigul, ceace înseamnă că se încuibă boalele, din lipsa aerizării.

Mamele se nutresc apoi rău, se înțelege: mai ales din cauza sărăciei. Chiar și cele din neam bogat postesc și când laptează, măcar că atunci ar putea fi dezlegate de post, fiind în joc sănătatea și chiar viața unei fragede odrasle.

Abia au născut apoi, se scoală din pat, se pun la lucru greu și astfel vrând nevrând își nutresc rău copii.

Vara ori își duc copii în câmp, lăsându-i pe rozoare să plângă până răgușesc, ori îi lasă în grija vecinei ori a unui copil mai mare... Scriitorul acestor șire a văzut copil în troacă în mijlocul răzorului, descoperit, leșinat de plâns și de frig, iar mama, săracă, săpă nainte — cucuruzul.

Unde mai adaugi apoi lipsa îngrijirii medicale: cele mai multe române nu se duc la doctori, de cât când copii trag de moarte.

Până atunci îi caută babele, cari vor să-și mântue cu descîntecile... Adevărat însă, că a treia parte dintre Români trăiesc în sate, unde nu sunt doctori.

Cu un cuvânt: e o minune a lui Dumnezeu că sporim, și încă după Unguri în locul întâiu.

Iată, de ce salutăm cu bucurie idea, pe care vrea să o realizeze «Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului». Credem anume, că astfel de expozițiuni să fie nu numai sărbări unde să fie premiate mamele bune, ci mai presus de toate un prilej ca prin sfaturi bune (conferențe), să fie învățate toate mamele române cum să-și îngrijească scumpulii copilași, tăria de mână a neamului românesc.

În țara asta se fac tot felul de expoziții: de vite, găini, de poame și altele. Numai expoziții de copii nu, măcar că afară doar de nemți, încolo la toate naționalitățile mortalitatea copiilor e foarte mare.

Mai mare între Unguri!

E vremea să se facă și expoziții de copii.

Putem fi mândri, că întâia expoziție de acest fel o fac Români.

Cu rugăciune și post. Se știe că după disolvarea Dietei, coaliția s'a pus pe rugăciune. Abatele Molnár János a pontificat în Basilica din Budapesta o liturgie la care au luat parte toți Jidovii din coaliție.

«Budapesti Hirlap» dela 20 c. publică acum la loc de frunte următoarele:

Rugăciuni franceze pentru Ungaria. Ni se scrie din Menton că în biserica reformată d'acolo în Duminică trecută s'a făcut rugăciune pentru pace și între altele și pentru — Ungaria. Preotul francez Delapierre a vorbit cu multă simpatie despre maghiari și despre lupta națională a lor.

Acum cu sigranță are să învingă — coaliția.

Ghesiunea macedo-română.

De Isidor Ieșan (Serajevo).

I.

Deputatul Românilor bucovineni, dl Aurel de Onciul, a interpelat în zilele aceste în parlamentul din Viena pe prim ministrul austriac. În această interpelațiune se face între altele și mențiune, că liniștea în Macedonia e conturbată de bandele grecești, ce se formează în Tesalia, pe pământul Greciei, și se desiginează de aci spre Macedonia, spre a teroriza, a jefui și a ucide pe pacinicii Macedo-Români.

De oarece această procedură barbară e în contra intențiunilor marilor puteri și în special ale Austro-Ungariei, întreabă interpelantul: ce are de gând să întreprindă guvernul M. Sale, ca să se respecte *stipulațiunile din Mürzusteig*, spre a asigura astfel în Macedonia liniștea și existența Românilor de acolo?

Dacă în parlamentul din Viena au putut fi aduse mai înainte interpelațiuni în favorul Jidanilor din Rusia, ba chiar și a celor din România, unde ei sunt arândași cu câte 150 de moșii (Mochi Fischer, etc.), unde ei își fac milioane și trăesc ca în sinul lui Avraam, apoi în favorul Armenilor din Caucaz, din Jemen, din Stambul, etc..., apoi era cu totul natural și consecvent, ca în fine să se găsiască care aveă să vorbească și în favorul Românilor din Macedonia, ce sunt terorizați și omoriți de către bandele grecești.

E de tot laudabilă inițiativa, ce a luat-o în aceasta privință dl A. Onciul, pentru care faptă națională îi adresăm mulțumirile noastre sincere, că dela înălțimea unei tribune parlamentare să se infiereze uneltirile barbare ale unui popor corupt,

demoralizat, ce n'a găsit un alt mod de a-și manifesta existența sa înaintea lumii mari, decât prin hoții, tâlhării, prădăciuni și asasinate, să se vestejiască un popor ce trăește numai din trecutul său, iar al cărui prezent e numai o rușine.

Un învățat german, care a tratat în mod științific istoria Grecilor moderni, a pus ca «Motto» înaintea acestei lucrări remarcabilele cuvinte: «*Stat magna nomini umbra*» sau pe românește: «Ce te tot fălești cu numele cel mare al antecesorilor tăi, când faptele tale ticăloase întunecă acest nume». Și aceasta e Grecul de azi.

E foarte bine și la timp venită aceasta interpelațiune, tocmai acuma, când George, Regele Greciei, umblă cu «mâta în sac» pe la curtea și cabinetul din Viena, aducând și mistificând opiniunea, implorând în mod șiret și prefăcut intervențiunea Austriei — negreșit — în favorul Greciei, când toate foile jidovești, dar numite germane, din Viena, în frunte cu «Neue-Freie-Prese» și «Neues-Wiener-Tagblatt», toate renumite prin dușmănia lor față de tot ce e Român, respective ce nu e «Jidan», întunecă opiniunea publică, înșeală și mistifică lumea naivă și neinformată obiectiv în această afacere română-elină, acum când foile jidovești din Viena colportează faima despre o împăcare între Grecia și România pentru prețul vânzării a neamului românesc din Macedonia, acuma, când poate în scurt timp se va preciza de către statele mari europene soarta națiunilor balcanice din Turcia, și unde datorită noastră imperioasă e de a veghia cu ochi de Argus, cu toată energia și seriozitatea asupra elementului românesc de acolo, ca dânsul să nu fie trecut cu vederea de către Europa cea prea justă, prea nobilă, precum a făcut dânsa totdeauna atunci când era vorba de Români, (do-vadă avem faimosul congres din Berlin), acuma, când deja de lung timp presa jidovească austriacă arată în răutatea și perfidia ei, pe România de cea culpabilă în acest conflict, pe când pe Grecia de cea cu totul inocentă, iar pe poporul grec blând și bun ca pe un popor de ângeri.

Trebuie să constat, că toate comunicatele și informațiunile ce apar în foile jidovești din Austria mai a.es cele din Viena miroasă deja de departe a *dinari* și a *mituire*. E un scandal întreg în ce mod sunt de către aceste fițiuce tratate chestiunile românești, e chiar revoltător când vezi atâta denaturare tendențioasă a adevărilor cari sunt cunoscute de toți oamenii serioși și onești, numai de jidanii din Viena nu, cănt toată lumea cinstită știe, că bandele grecești din Macedonia sunt brațele oficioase ale guvernului grecesc, că guvernul grecesc în fanatismul său național-politic, caută să argumenteze prin omoruri, hoții și jefuiri față de populațiunea română, că Macedonia întreagă e grecească, și ca la o eventuală împărțire a imperiului otoman, Grecia ar trebui să capete întreaga Macedonia, când cunoscut e, că nu numai guvernul grecesc sapă la nimicirea poporului român din Macedonia, ci și întregul cler grecesc în frunte cu preacinstitul patriarh din Fanar. Acest faimos patriarh e chiar urzitorul intelectual și moral al tuturor crimelor săvârșite în Macedonia și Epir în contra Românilor.

Oare nu se află nici un român din toate părțile locuite de români, care ar fi în stare să vestejiască cu energie în limba germană pe aceste fițiuce jidovești, cari ar putea întreprinde această misiune. Inteligența română din Bucovina e excelent germanistă chiar mai germană decât însuși Germanii. Toate școlile din țară, toată creșterea, toată cultura ei e numai germană. Ea cunoaste preste tot mai bine limba germană decât limba ei proprie românească, vorbirea, viața ei pretutindene chiar și în familie e aproape pretutidene — numai cu foarte mici excepțiuni — cu predilecțiune cea germană. Ei bine, de ce atunci nu

scrie, nu răspunde această inteligență română — germanistă, la atacurile făcute în foile jidano-germane în contra noastră, de ce nu ripostează, de ce nu apără dânsa chestia națională, dacă se laudă, că e atât de mult română?

II.

Ar fi bine când noi am da mai multă atențiune la ce se scrie despre noi prin toate foile germane pentru că foile ger. au astăzi un mare teren de publicitate deci o opiniune publică estinsă, de aceea nu putem fi de fel indiferenți față de aceea, ce se scrie despre noi și despre cauza noastră, dacă aceea bucată mare de opiniune publică ne cunoaște rău, ne judecă fals, tratează în mod nenatural chestiile noastre naționale. De aceea foarte mari servicii ar face inteligența noastră română-germanistă din Bucovina cauzei noastre naționale. Dacă dânsa n'ar fi atât de nepăsătoare, n'ar trăi numai de azi pe mâne, numai pentru digestiune și plăcerile corporale, abandonând orice alt ideal mai sublim — numai cu foarte mici excepțiuni, și pe acei cari sunt activi îi putem număra pe degete — ci s'ar apucă să publice prin opuri cauza noastră națională-economică-politică etc. spre a informă lumea germană, care pentru noi în centrul Europei e încă unicul popor încât-va favorabil, — dacă estragem dela rassa germană pe Jidani, — spre a corege multe erori, neadevăruri și faime tendențioase, spre a deschide ochii multora asupra uneltirelor mârșave jidovești, dar mai ales în cazul de față, asupra modului nerușinos și degradator cum se denaturează de către presa jidano-germană din Viena chestiunea macedo-romană.

Așa se putu citi în «Neues Wiener Tagblatt» din 8 Martie 1906 un articol plin de invective, de minciuni și de denaturări la adresa României și a politiceii sale față de Grecia, arătând pe România de cea agresivă și culpabilă și nu pe Grecia și guvernul grec. Aci susține fițuica jidovească, că în Macedonia nu există Români, ci numai vre-o câți-va Greci renegați, îmbătați de agitațiunile scoalelor românești, ce le susține România cu toată forța și cu nici un drept, că România a inventat pe Români din Macedonia abea înainte cu vre-o câteva decenii, că dânsa ar face bine dacă s'ar lăsa de atare experiențe naționale soviniște și desul de rușinoase pentru dânsa, fără de nici un folos real și mai ales, dacă s'ar lăsa de tot de a mai căuta nod în papură pe socolteala Grecilor și de a tulbură astfel liniștea și sfera de acțiune a Grecilor din Macedonia.

Tot așa cetim noi în «Neue Freie Presse» din 7 și 9/3 906 Z. 14922. sub rubrica «König von Griechenland in Wien» mistificările cele mai obraznice, iară mai jos la telegrama pretinsă din

București zice fițuica jidovească, că România ar fi pus deja ca condițiune de împăcare între altele și »denumirea unui episcop *cufovlach-romanisator*!! Ce va să zică aceasta: un episcop *cufovlach-romanisator*?? Aceasta e un »non sens« jidovesc, ce'l vor înțelege numai jidanii din Viena, și perciunații dela N. F. Presse. Cum se poate romaniza aceea ce e deja român? și apoi pentru împăcare nu s'a făcut încă nimic pozitiv, de unde vine guvernul românesc să publice și să pretindă un atare non sens? Dar jidanii au publicat cu intențiune o telegramă falsă inventată de ei numai și numai ca să-și ajungă scopul — răutatea, minciuna.

Presa germano-jidană din Viena zice, că în Turcia nu există Români. Foarte bine. Noi nu avem lipsă de vre-un certificat din partea jidanilor din Viena, prin care să se poate dovedi și recunoaște existența Românilor. Dar atunci cum se esplică bandele grecești, ce fac colosale efortări, se armează grozav în contra Românilor, cum se esplică toată acțiunea guvernului de a estermina pe Români din Macedonia? Cum poți estermina pe cineva ce nu există? La aceasta pot răspunde tot numai perciunații din Viena.

Dacă nu există Români în Macedonia, de ce edă acțiuni guvernul imperial otoman o irade prin care se recunoaște existența Românilor în toată Turcia și dreptul de a se uză de limba lor Română în școală și biserică, și de a-și alege în comitetele comunelor românești pe primarele (caimacanul) lor.

E prea suspectă îmbulzeala cea atât de deasă ce o face atât reprezentantul Greciei la Golu-chowschi, cât și vizita regelui George la Viena; apoi întrevederile cele lungi etc. cu împăratul mă face se cred, că regele Greciei ar vrea să »fiarbă piatra scumpă« în Viena și nu acasă la guvernul seu, și la bandele de hoți întreținute de guvernul seu.

Proiectele guvernului.

— Criza. —

Budapesta, 20 Martie.

Astăzi circulă iarăși două versiuni prin foi asupra intențiilor guvernului. După una guvernul nu va face alegerile nici peste doi ani. Bărbatul care a făcut aceste destăinuri spune că guvernul face recrutările și va strânge dările cu forța. Guvernul s'a convins că va găsi totdeauna oameni cari se vor pune în serviciul lui. El nici nu se teme de un eșec provocat prin rezistența

pasivă. Funcționarii, departe de a refuza serviciul, cum au fost ațâțați de coaliție, se pun în serviciul guvernului și sunt doriți de avansări. Astfel guvernul se vede îndemnat de a continua absolutizmul care nu găsește o rezistență serioasă.

După o altă versiune guvernul va face alegerile atunci, când va vedeă asigurate cel puțin 30—40 mandate de deputați. Astfel încunjurat măcar de un succes relativ va aveă motivul de a-și continua opera sa de pacificare a țării și de dărîmarea coaliției. Totuși până acum se pare că guvernul nu a avut un succes prea mare. Dovadă faptul că el a hotărît să dizolve clubul numit progresist. În locul acestuia se va deschide pe unul din bulevardele principale ale capitalei un local ce va aveă menire ca loc de întâlnire a tuturor prietinelor păcii. Se vede deci că nici acțiunea guvernului nu a găsit rezultatul cel așteptat.

Ministrul președinte Fejérvári la Viena.

Fejérváy a plecat astăzi la Viena, după ce a luat parte la un consiliu de ministrii.

Planurile guvernului nu sunt cunoscute. De bună seamă după această audiență să pot aștepta noi măsuri și noi surprinderi din partea guvernului.

Rudnay Béla — ministru-președinte.

Rudnay Béla, actualul comisar regesc al comitatului și orașului Peștei va ajunge după Fejérvári ministru-președinte. Știrea trebuie primită cu rezerva cuvenită.

»Kossuthasztársaság» în Arad.

Ieri, ca pretutinden așa și în Arad, Ungurii, au serbat aniversarea morții lui Kossuth. În Arad, cultul acesta este îngrijit unei societăți numită »Kossuthasztársaság», care mai ales la data aceasta, când de obicei își ține și adunarea anuală, își eshauriază întreg rostul existenței. Anul acesta »Kossuthasztársaság» s'a întrecut chiar pe sine. Localul, o cârciumă de a treia mână, l-au îmbrăcat în draperie neagră de doliu, în mijlocul odăii o candelă mică, abia că lumină lugubru fețele posomorâte ale patrioților așezați la o masă

DEUCALION.

(După G. COX.)

Privind Joe pe pământ de pe tronul înalt din muntele Olimp, văzu, că oamenii umblă numai după plăceri, ne respectând legi și drepturi. Cufundându-se mai adânc în păcate, spre împăcarea zeilor furioși, introduce cultură noauă, iar pământul îl murdăresc cu sânge. În văile ascunse ale Arcadie feciorii întrecuți ai lui Lykaon întru atâta depravează demnitatea lui Joe, încât el însuși se coborî de pe tron să vază, ce fac.

Soarele ostenit își revarsă ultimele raze asupra orașului Lykosura, când un moșneag sosește la porțile cetății. Adierile zefirului îi clătinau pletele arginții lasate pe umeri, iar barba-i căruntă neregulat i-se lăsa pe piept. Pe cum mergea ostenit, răzământu-se pe toiaș, un zgomot vioiu aude urmărindu-l, iar când ajunsese în mijlocul orașului, îl încunjurară feciorii lui Lykaon. E aici moșneagul, ziceau ei, povestește-ne ceva bătrâne, din zilele acele, când pământul se desfăcu din chaos! Pe cât ești de bătrân se poate că ș'aceea ai ajuns-o. Și prin glumele lor, dure, l'au adus la locul lor de petrecere. Tocmai bine vii, să fii la petrecere, căci azi aducem jertfă marelui Joe, îi ziceau ei, puindu-i înainte o farfurie cu carne de om, căci credeau că cu sânge omenesc vor putea domoli pe zeii mănioși. Dar moșneagul aruncă farfuria dela sine și sculându-se, îi dispărură de pe față brezdele trase de plugul timpului; iar strălucirea de pe fața lui arsă o văzură feciorii lui Lykaon, căci Joe stătea înaintea lor, care cu fulgerele sale îi doborî pe toți la pământ și în puțin timp numai cenușa lor acoperea pământul.

Joe se reîntoarce pe Olimp și dete ordin, ca să acopere potop pământul, să moară toți oamenii pentru păcatele lor. Nouri grei de ploaie aduseră deci vânturile apusene, iar acele, cari împrăștiu nourii, rămăseră în peștera lor. Peste văi și dealuri într'una plouă, iar râurile ezundară și apa acoperi câmpiile.

Deucalion, din casa sa, dintre munții Phtheyi privea acest timp grozav și văzând, că apa se ridică, chemă pe Pyrrha, femea sa, fida lui Epimeten și în zise: E aici timpul la care ne-a făcut atent înțeleptul Prometheus, părintele meu, pregătește deci barca pe care am făcut-o umple-o cu nutremintele de lipsă, pentru că a sosit potopul pe pământ. Corpul lui Prometheus e departe, ferecat de stâncă, dar ce a prevestit el s'a împlini; căci potop acopere pământul pentru păcatele genului omenesc.

Pyrrha s'a nizuț ca toate să le pregătiască iute.

Apa nu peste mult se ridică pe pământul Phtheyi, iar barca lui Deucalion începă să plutească pe suprafața apei. Peștii înotau deasupra pădurilor și se ascundeau fricoși între crengile stufoase ale stejarilor. Apa purtă cadavre, iar Deucalion aici vedeă corpul rece al unul ostaș, aici a unei fecioare. Opt zile a plutit barca deasupra apei, care acoperea și piscurile unor dealuri mai mici.

Oamenii mai toți periseră, afară de aceia, cari și-au găsit refugiul pe piscurile munților celor mai înalți.

În ziua a noua barca se așezase pe piscul muntelui Parnassus, iar Deucalion și Pyrrha pârșiră pe pământul pusit de potop.

Apa scăzu repede și se lăsa în văi, iar peștii și monștrii mării zăceau morți în arborii pădurilor.

Cât vedai cu ochii, nu eră ființă vie, numai vulturii zburau deasupra cadavrelor. Deucalion se uită spre Pyrrha și inima lor se umplu de întristare nespūsă.

»Se poate, zise el, că numai noi să fim rămași vii pe pământ și cine știe, când ne va ajunge și pe noi moartea, dar ființa puternică, care a făcut potopul, ne-a mântuit. Vino să facem altar și să aducem lui jertfă!»

Altarul se zidi, Joe pimi jertfa lor și le trimise pe Hermes, solul lui, care le zise:

»Cereți ce vă trebuie și vi-se va da vouă, că Joe numai pe voi v'a găsit curăț și nepăcătoși.»

Deucalion se închină înaintea lui și zise:

»Tot pământ e pământul, rogu-te să fie pe el iarăși oameni.»

»Cererea vi-se va împlini, zise Hermes, acoperiți-vă numai fața cu mantalele voastre și aruncați peste voi, plecând înainte oasele mamei voastre. Hermes se depărtă, iar Deucalion mult se cugetă asupra celor auzite, până când înțelepciunea lui Prometheus, părintele său nu-l conduse la adevărul, că sub mamă are să înțeleagă pământul; și petriile trebuie să le arunce peste cap, coborându-se de pe muntele Parnassus.

Așa și făcură și din petriile aruncate de Deucalion se formară bărbați, iar din ale Pyrrhe femei; iar oamenii fără părinți își căutară de lucru pe întregul pământ.

Soarele străluci iarăși, dar oamenii trăiau prin muncă grea, ca și până în ziua de azi. Lucrur grele îi așteptau, ca petriile din cari s'au format. În decursul anilor și lui Deucalion și Pyrrhe

lungă. Eră peste tot un neplăcut miros de mort în odaie, căci draperia era a societății pompelor funebre.

În aceste condițiuni exterioare s'a ridicat apoi marele Barabás, ținând cuvântul comemorativ. Glasul său, l-a început de o înduioșare prefăcută, devine tot mai tare și la sfârșit, când ajunge să vorbească despre Viena, vibrează în registrele cele mai înalte, tună și fulgeră, de ne apucase frica de soarta Vienei, atât de serios amenințată. El mai spune apoi, că vrea, ca în țara aceasta toate cele 20 milioane cetățeni să fie Unguri, căci d'aceia-i poartă 'n spate globul unguresc.

Patrioții ciocnesc păharele și-l aclamă pe Barabás — lumina lor.

Doi români pripășiți.

Unul cunoscutul *Szerb György* altul *D. Dragoescu*, au trimis și ei scrisori deschise către alegători, pe cari vreau să-i convingă, că numai în partidul liberal este mântuirea. Adică acesta i-a tolerat pe amândoi mamele români lângă oala cu carne. Natural pentru ei aci e mântuire.

Pribegii. Au țară și puterea în mână, și totuși Ungurii pribegesc în număr îngrijitor, luându-și drumul spre America. Astfel «Bevándorlo», foaia Ungurilor din America, scrie:

«E tristă, ba chiar zguduitoare de jalnică pribegia Ungurilor în America. De asta, se înțelege, mai tare se bucură cei care lucră după un anumit plan să slăbească Ungaria. Și ceea-ce mai mult ne întristează e că nici odată n'au venit, într'o singură săptămână atâția câți au sosit în săptămâna trecută.

Iată câți au sosit: 5240 au venit cu toții din Ungaria. Dintre ei 1143 Unguri, 2279 Slovaci, 860 Croați, 732 Șvabi și 226 Români.

Foaia ungurească americană nu spune însă că cine lucrează după un anume plan să slăbească țara trimițând în pribegie Ungurimea!

Noi credem anume că numai lipsa de grije și pricepere pentru lucrurile obștești a tuturor guvernelor ungurești este pricina emigrației!

i-se nascură fii și așa a rămas și genul cel vechiu omenesc și s'a înmulțit mai departe între munții Phthyei.

Dela fiul lor Hellen se nascură gințile puternice Hellenice, iar dela fca lor Protogenia se nascu Aetlios, fiul năcazurilor și a suferinței și părintele frumoasei Edimon, care zace pe mormântul lui Latmos.

Tradusă de: *Adrian V. G. Lazar.*

DIN CABINET

Acasă la Fasonel e angajat un bucătar tinăr, dar care e deja pleșuv.

— E trist, la vârsta d-tale, îi zice Fasonel, să fi pierdut tot părul.

— Ce pierdut, d-le!... Mi l-au mâncat.

SCINTEI.

Cel care găsește un ginere bun, câștigă un fiu; însă acela care dă de un ginere rău, pierde o fată.

În afacerile omenești, ceia ce pare are mai multă importanță, de cât ceea ce există în realitate.

Ceea ce pedepsește minciuna aproape imediat necesitatea de a o susține prin alte minciuni.

O nouă opreliște.

Sub titlul de mai sus «Telegraful Rom.» de ieri publică următoarele:

Guvernul unguresc a interzis «Asociațiunei» din Sibiu participarea la expoziția generală română din 1906, și a interzis peste tot Românilor din Ungaria trimiterea de obiecte pe seama unui pavilion special al Românilor din Ungaria. Se învoește însă guvernul, ca Români cari voesc să expună ceva să trimită obiectele pe seama pavilionului statului ungar. Comitetul central al «Asociațiunei» e convocat de urgență pe astăzi după amiază la orele 5 la ședință pentru a lua hotăriri în cauză.

Nu știm ce hotărire va fi luat comitetul «Asociațiunei». Vedem numai că ne găsim iarăși în fața unei nedreptăți. Este într'adevăr, culmea îndrăznelii ca un guvern să caute a opri un întreg popor a participa la o expoziție. Cum adevărat: va da ordin guvernul ca obiectele trimise de Români în România să nu fie primite la postă și să nu fie trimise cu trenul?

Dar peste voința și sentimentul nostru suntem noi stăpâni, iar peste hotarele României stăpâni sunt frații noștri!

Din România.

Intrunire. Duminecă seara conzervatorii de sub șefia d-lui Carp au ținut o mare adunare în sala Dacia. A presidiat dl T. Rossetti, fost prim-ministru și după ce au vorbit d-nii Pangratti, profesor universitar, advocații Stavrii Predescu, Al. G. Florescu și P. Misir, apoi N. Filipescu, fost ministru, S. Mehedinți, profesor universitar și în urmă Al. Marghiloman, fost ministru, s'a votat următoarea rezoluție:

«Cetățenii întruniți în sala Dacia, astăzi, Duminecă, 5 Martie 1906, sunt hotărâți a se împotrivi pe toate căile legale ca nevrednicul guvern actual să prezideze la jubileul de 40 ani».

Alegerea dela Creditul Rural. Duminecă și Luni s'a ținut adunarea generală a Creditului Rural, unde urma a se lua cunoștință și aprobă gestiunea anului trecut și a se alege patru membri în consiliul de administrație. O lungă campanie se urmăse în această privință: în presa conservatoare apăruseră tot felul de invinuiri contra administrației liberalilor dela Credit și acum ambele partide și-au adunat toate forțele. Duminecă s'au produs așa scandale, încât dl I. Kalinderu, care presidă, a amânat votarea pe Luni. Și Luni abia sara, după ce conservatorii — văzând că nu pot învinge la vot — s'au retras, s'a putut urmă în regulă cu votarea, alegându-se liberalii Emil Costinescu, I. Brătianu, P. S. Aurelian și Stoiescu.

O mulțime de mari proprietari din țară, acționari ai Creditului, au luat parte la vot.

Telegrame.

Manifestațiunile greviștilor. Lens, 20 Mar. — O mie greviști având în cap trei drapele roșii au defilat după amiază, la cimiteriul dela Billy Montigny, pe dinaintea mormintelor victimelor catastrofei dela Courrières. Mai multe discursuri au fost rostite de oratorii cari au cerut organizarea de syndicate, pentru a lua măsuri pentru garantarea vieții minerilor. Ei au decis apoi să facă proces campaniilor miniere pe care le-au făcut răspunzătoare de orice întâmplare. Tinerii s'au dus apoi într'o cafenea. Nu s'a petrecut însă nici un incident. În timpul nopții au sosit întăriri de trupe și de jandarmi.

Comisiunea inginerilor a anunțat că incendiul din mine este aproape stins și că se va putea relua în curând lucrările de salvare.

Oficerul Schmidt executat. Petersburg 21 Martie Oficerul Schmidt, instiga-

torul răscoalei flotei de Sebastopol, în favorul căruia zadarnic cerut-au grația Țarului, alaltăieri a fost, împreună cu alți trei tovarăși marinari ai săi, împușcat.

Tragedia oficerului Schmidt e cunoscută. Marinarii flotei dinaintea Sebastopolului s'au răscolit împotriva Țarului și împreună cu o parte a gardei orașului, au atacat trupele de pe uscat. După o înverșunată luptă, care a durat zile întregi, flota credincioasă Țarului, i-a învins pe răscolii, la ce aceștia s'au predat. Oficerul Schmidt împreună cu alți tovarăși au ajuns în temniță, și au fost trași în judecata tribunalului militar, unde apărătorul lui Schmidt s'a silit mai ales să dovedească că în momentul răscoalei Schmidt nu mai eră stăpânul propriei sale voinți. Poporul rus, mai ales cel din Ociacov, căruia îi eră așa de mult simpatie eroismul lui Schmidt, a cerut grație la Țar pe seama oficerului, dar au fost respinși. Alaltăieri prizonierii au fost executați.

Conferința dela Algesiras. Algesiras 20 Martie. — O notă a Agenției Havas zice că situațiunea este neschimbată, și că sgomotul după care ar fi avut loc o întrevvedere foarte importantă între d. Revoil și d. Radovitz, este cu desăvârșire fals. Germania nu a făcut nici o propunere nouă în ceea ce privește organizarea poliției. D. de Welserscheimb a declarat în mod oficial Mercuri, dlui Revoil din partea delegațiilor germani, că nimic nu s'a schimbat în intențiunile Germaniei în privința poliției și cu deosebire în chestiunea inspectoratului porturilor. D. Visconti Venosta a propus Vineri să se acorde o parte mai multă Germaniei în capitalul Băncii de stat. Această propunere este considerată ca o tentativă de sondare care nu va avea nici un rezultat.

Delegații diferitelor puteri cred că e imposibilă ca după atâtea eforturi ale conferenței ia să nu aibă succes. Se afirmă că nici odată guvernele ce sunt reprezentate la Algesiras nu au lucrat cu mai multă activitate în speranța de a se ajunge la o soluțiune.

Vapor scufundat. Vigo, 20 Martie. Vaporul postal care venea dela capul Roca, aparținând Companiei Hamburguez, s'a scufundat la orele 9 seara lângă Vigo. Echipajul și 60 de persoane au fost salvați de pescari. Se crede că readucerea vasului la suprafață este posibilă. Printre pasagerii scăpați de pescari se află 16 ofițeri sud-americani care se duceau să-și completeze studiile în Europa.

Tratatavelele dintre greviști și patroni. Paris 20 Martie. Intrevederea ce a avut tot după amiază, între delegații greviștilor dela Nord și Pas de Calais, cu reprezentanții companiilor miniere, aceștia au anunțat că în scopul de a asigura liniștea publică, companiile consimte la majorare de 10 la sută, asupra salariilor lucrătorilor de fond, și 5 la sută asupra salariilor lucrătorilor cu ziua. Delegații lucrătorilor au răspuns că ei nu au mandat să trateze în asemenea condițiuni, și au rezervat răspunsul până la o nouă consultare a minerilor, care va avea loc Marți la Lens. Delegații au plecat seara la Lens.

Desastrele unui cutremur. Tokio, 20 Martie. Agenția Reuter atla că la Kagi, insula Formosa, mai multe sute de case au fost distruse de un cutremur puternic, și că numărul victimelor este considerabil.

Satisfacție mortului. Viena 21 Martie. Ministrul Landwehrului *Schönaich* la interpelarea deputaților *alldeutsche* în afacerea oficerului Ludovic *Erhardt* degradat după moarte, va răspunde, că nu din reavoință, ci prin o greșală fatală s'a făcut degradarea. Autoritățile militare vor repara greșala astfel că lui *Erhardt* i-se va redă rangul de oficer, va fi exhumat și înmormântat din nou cu pompă militară.

Constatări triste.

Dl Nicolae Iorga, profesor universitar în București, în recenta sa carte («Neamul românesc în Ardeal și Țara Ungurească») scrie următoarele despre *Vișău* (în Maramurăș):

Preotul tânăr, cu fața rasă, știe destul de rău românește și multe din cuvintele ce spune, nu se înțeleg. Și din cor răsunau accente străine. Pe sus se cetesc cuvinte latinești. Pe panglicele cununilor de morți atârinate pe pereți strălucesc cuvinte ungurești. Uite colo, coșcogea Szent-István-Király mângălit pe un cearșaf mare, — în chip de «tablou religios». Și vine un timp, când din atâtea lucruri deșănțate și triste se desface o jele ce nu se poate învinge și-mi strânge inima, ca și cum mi-ar veni să plâng. E aceasta o biserică românească, se face aici o slujbă răsăriteană, sunt acești oameni urmașii vulturului din 1360, e român acest preot ras, români sunt acești cantori cari suie și coboară pe arii ciudate cuvinte românești stălcite, e un Vlădică român acel «episcopul nostru Ioan» pomenit la daruri și care e netrebnicul de Szabó din Gherla? Și, dacă nu, de ce această parodie, această minciună, această încurcătură a lucrurilor și oamenilor?

Pe când privesc acel mare «tablou» al Sfântului Ștefan, care în genunchi se roagă Precisiei din noui pentru mântuirea Ungariei, preotul iese din altar și în loc de predică, pe care de sigur n'ar puteau-o ține, rostește, care e sărbătoarea cea mai apropiată și urmează apoi astfel: «Vă rog să trimeteți copiii la școală: dl protopretore, dl solgăbirău, mi-a spus să vă arăt că nu va cruța pe nimene cu globă; deci să-i trimeteți, ori la școala greco-catolică, ori la școala de Stat».

Școala greco-catolică e pe aceeași uliță cu biserică; fără firmă și numai pe un turnuleț de asupra coperișului cu crucea. Este acolo un învățător care nu e de față și pe care părintele zice, că nu-l cunoaște. Oamenii de prin cătunele și locuințele lor răzlețe nu-și trimet copiii lor la nici o școală: unii abia vor fi călcat prin oraș și nu vor fi intrat în biserică nici odată dela botez încoace! Din 2.706 de oameni nu sunt o sută cari să știe ceti.

Tânărul preot e din Sălagiu, fiu de Unguroaică. Românește a învățat la seminarul latin al lui Szabó. A luat ca soție pe o fată de protopop crescută ungurește. De rușine însă zice, că vorbește românește în casă. N'are însă un rând scris în limba noastră printre scumpele publicații ungurești. Dumnezeu tatălui său, a credincioșilor săi, al neamului nostru să-l ierte dacă poate!

GROSS-OESTERREICH.

Atățarea naționalităților.

II.

Autorul arată pe rând rolul și importanța naționalităților Ungariei în cadrele marelui Austrii.

Despre Români scrie următoarele:

Despre *Români* vestesc marii-austriaci, că nici un popor al imperiului n'a suferit atâta și n'a trecut prin un mai mare martiriu de o mie de ani, ca poporul român. 450 de ani Români au fost simplii sclavi ai Ungurilor și preste 400 de ani au fost oprii dela orice ocupațiune industrială, dela cercetarea vericării școli. Și azi, excluși sunt, nu numai din carierele mai înalte, ci și din cele mai neînsemnate.

Poporul român n'are nici o influință politică, care provine din faptul, că mai nu are nobile, întreprinderi industriale, proprietari mari. Români din Ungaria în întregul lor se compun din mici proprietari. Români au locuit Ungaria aproape cu o mie de ani înaintea Ungurilor.

Martiriul acestui nobil popor a început în 1523, când turcii și-au pus dintâia oară piciorul pe

pământul Ungariei. Dar nu turcii i-au prigonit pe români, ci domnitorii maghiari de pe atunci ai Ardealului. În aceste triste vremuri românii aveau un singur refugiu: Biserica, dar cât au trebuit să sufere pentru credința lor în legea strămoșască, spre a descrie aceasta ar trebui volume întregi. E destul a aminti că deja în al XIII veac, papa Grigoriu I-a recercat pe regele Bela, să-i constrângă pe români la intrarea în biserică cea catolică. Sub principele Ștefan Báthory s'a luat în legea fundamentală a Ardealului, că sunt numai o confesiune tolerată. Zeciuială a plătit sârmanul popor numai Ungurilor. Preoții, învățătorii lor veacuri întregi au lănjit în cea mai mare mizerie.

Abuzurile fără sfârșit ale Ungurilor, a pus în fine capăt răbdării românilor din partea sud-estică a Ardealului, și au prins arma. Răscoala aceasta de țărani a fost pusă la cale și condusă de Nicolae Urs, cu alte cuvinte Horia și Cloșca. Furia poporului a făcut colosale ravagii și numai intervenției lui Iosif al II. poate să-i mulțamească nobilimea maghiară, că n'a fost stărpită cu totul.

Că în revoluția din 1848-49, cât a suferit poporul român, asta nu se poate descrie.

De mirat e numai, că toate acestea se știu în Viena, dar pentru aceasta, nici până în ziua de azi, nici azi nu se știu prețuri serviciile, ce acest credincios popor le-a adus Austriei. Dar răsări-va și soarele românilor! Un viitor mare îi așteaptă pe români. La tot cazul e îndreptățită pretențiunea lor, ca constituția marelui Austrii să se înjghebeze așa, ca independent de ori ce alt popor, să-și poată desvoltă în liniște calitățile naționale, etice, intelectuale, și economice.

NOUTĂȚI.

ARAD, 21 Martie 1906.

— **O explicare.** Am crezut că săvârșim, din punct de vedere politic, o faptă bună anunțând că fruntașii autorizați ai partidului național român au hotărât — în statul dela 12 c. ținut în Budapesta — să nu scoată ziar nou. E mai politic a zice că nu vrei, de cât că nu poți. «Unirea» dela Blaj luându-și oarecum aierul de organ al d-lui Dr. Iuliu Maniu, președintele clubului comitatens și membru în comitet care a luat parte la sfat, crede însă că săvârșește ea un fapt politic făcându-ne aspre imputări, zicând că «pervertim» lucrurile... măcar că știm cele petrecute, deoarece directorul nostru a luat și el parte la sfat.

Imprejurarea aceasta — participarea la sfat și a d-lui Russu Șirianu — ne leagă mâinile și credem de altfel că și din punct de vedere politic nu s'ar face nici un bine, n'am încuraja spiritele, începând o polemică pe acest teren și arătând cele petrecute în sinul fruntașilor, rezultatul subscrierilor (mai ales) și așa mai departe... Noi pace vrem, întărirea partidului și strângerea rândurilor. Ne așteptam deci la un articol în acest sens în «Poporul Român», care eră destinat să fie îmbunătățit în ce privește redactarea și pus la dispoziția autorizațiilor... Asta se hotărâse.

Ce s'o fi petrecut pentruca să ne pomenim muștrați în «Unirea» din cauză că o dorință îndepărtată n'am prezentat-o drept gata de realizare?!

De altfel dacă stimații noștri confrați dela Blaj socot că e bine să se spună lucrurile toate, poftescă și arete cât s'a scris, de ce s'a abandonat ideea societății pe acții, cu ce speranțe s'a recurs la — cotizații și să ne spună: când se va face noua foaie?

Vedem anume că «Telegraful Român» în numărul său de ieri așteaptă apariția noului ziar și ne crede pe noi rău informați...

Noi susținem însă că suntem în curentul lucrurilor și nu ne temem că vom fi desmințiți prin — fapte.

— **Alegerile pentru sinodul archidiecezan.** Cetim în «G. Tr»: Eri s'a făcut în Brașov sub prezidiul dlui adv. Simeon Damian scrutiniul alegerii deputaților mireni din tractul Brașovului: Din 24 comune aparținătoare acestui tract s'au prezentat bărbații de încredere din 23 comune, prezentând protocoalele de alegere din comunele respective. Din comuna Bacifalu nu s'a prezentat protocolul de alegere, deoarece în urma ivirii unor neînțelegeri între preotul acestei comune și între parochienii din Bacifalu, nu s'a putut ține sinod. Resultatul scrutiniului a fost

următorul: dl dr. N. Vecerdea a intrunit 1275 voturi, dl Arsenie Vlaicu 1242 voturi, dl prof. Andreiu Bârseanu 936 voturi și dl N. Sulică 365 voturi. Au fost prin urmare declarați deputați aleși pentru sinodul archidiecezan în tractul Brașovului dnii dr. N. Vecerdea și A. Vlaicu.

După cum aflăm în tractul Sighișoarei au fost aleși deputați mireni, domni Virgil Onițiu și prof. V. Păcală, iar în tractul Treiscaunilor dnii dr. Iancu Mețianu și prof. Bogdan.

— **Știre personală.** Eri a petrecut în Arad doamna *Maria Cosma* din Sibiu, care a venit pentru a aduna obiecte, cu deosebire cusături și țesături românești, pentru pavilionul nostru la expoziția din București.

Venerabila doamnă a fost găzduită la P. S. Sa dl Episcop diecezan, un vechiu amic al familiei Cozma. Eri a fost un prânz la curte în onoarea dnei Cozma la care au luat parte dnele Letiția Oncu, Sofia Beleş, Irina Popovici și Elena Goldiș, dnii Nicolae Oncu, George Popovici, V. Beleş, Vasile Goldiș, Gerasim Serb, Dr. G. Ciuhandu. După prânz dna Cozma a vizitat mai multe familii țărănești din suburbiile Aradului.

Azi cu trenul dela amez dna Maria Cozma pleacă la Radna în acelaș scop.

În Arad adunarea obiectelor s'a încredințat dnei Letiția Oncu.

— **Comisariatul expoziției naționale** a luat dispoziția, ca la intrarea în expoziție să se dea visitorilor odată cu biletul de intrare de un leu și o medalie comemorativă gratuit.

— **Vancsó ia rămas bun.** Vancsó își ia rămas bun prin o scrisoare politică către alegători. Din cuvintele lui transpiră o adâncă durere pentru soarta patriei și — a mandatului din Radna. Și cu drept cuvânt. Căci întunecat e cerul patriei, dar peste nădejdea mandatului din Radna chiar s'a așezat bruma.

— **Căsătoria moștenitorului de tron al Portugaliei.** Din Lisabona se vestește că Ludovic Filip, moștenitorul de tron al Portugaliei se va duce în vizită la regele Angliei. După cum se știe, prințul va cere mâna fetei prințului de Connaught. Moștenitorul de tron e de nouăsprezece ani. Prințul de Connaught e fratele mai mic al regelui Angliei. El are două fete. Margareta de douăzeci și patru de ani și Victoria, care acum împlinește anul douăzeci.

— **Francezii scad, Germanii se sporesc.** În prima Decembrie 1905 a fost ultima conscripție de popoare în Germania. Statistica conscripției a apărut deja. Din ea reese, că cu cinci ani mai înainte, în Germania locuiau 56 milioane și jumătate de oameni, iar în 1905 numărul acesta s'a urcat la 60.605.153. Sporul în cinci ani e de 4.238.005, deci 7.52%. În toate statele germane sporesc, dar mai ales în Prusia, a cărei populație azi e de 37.278.820, deci mai cât a Franciei. Deși teritoriul Franciei e cu 87.807 km² mai mare ca al Germaniei.

— **Drul Ehrlich și cancerul (racul).** Drul Ehrlich, profesor și director al institutului din Frankfurt pentru terapia (căutarea bolnavilor) experimentală, a ținut o conferință la Berlin despre cercetările sale asupra racului.

La șoareci se întâlnește rac la piept, dar cam rar. Luând părți din acest rac și altoind cu ele alți șoareci sub piele, în unele cazuri se face rac. Dela acești șoareci însă racul se poate altoi la alții cu cea mai mare ușurință și din ce în ce altoirile mai noauă dau boala tot mai rău. Dela acest rac rău al șoarecilor, putem strămuta particule la guzganii (șobolani). La guzganii racul crește deocamdată foarte tare, dar nu întârzie. Peste vre-o săptămână, dă îndărăt. Pricina e că racul nu se poate hrăni dela guzgan, ci numai din materia adusă dela șoarec și, îndată ce aceasta se isprăvește racul nu se mai poate desvoltă, ci chiar pier. Dacă însă altoim cu rac dela guzgan șoareci, la aceștia se desvoltă foarte bine.

Drul Ehrlich a observat că șoarecii altoiți cu forme ușoare de rac de șoarece și la cari nu se desvoltă rac, capătă apoi apărare, de nu se mai poate la ei desvoltă nici racul cel mai violent, care adică a fost făcut virulent de tot, altoindu-l de-arândul la mai multe șiruri de șoareci.

Până ce se va ajunge la același rezultat la oameni o să mai treacă timp, dar în ori-ce caz se pare că suntem pe cale de a căpăta un altoi în potriva racului.

— **Glumele lui Hennig.** Hennig fără îndoială e cel mai modern hoț ucigaș. După cum se vestește, nu numai, că a omorât pe chelnerul Giernoth și a luat dela el 500 mărci, dar a și descris pentru un ziar din Berlin modul cum s'a întâmplat uciderea, și dela acel ziar a cerut remunerație de 1200 mărci. Redacția a fost rugată să-i dea răspuns între reclamele mai neînsemnate. Redacția i-a și împlinit dorința, dar i-a spus că nu poate să-i dea pe neștiute cele 1200 mărci, ci după primirea unei părți din manuscris dă 400 mărci. Ucigașul a răspuns momentan, că trimite spre publicare o parte din manuscris și cere să i-se dea cele 400 de mărci. Redacția a dat de știre poliției și luă ca sigur, că ucigașul va fi prins. Detectivi și polițiști așteptau cu nerăbdare. Trimisul lui Hennig s'a prezentat. Era un hamal beat, care ceruse cele 400 mărci, detectivii îndată l'au prins și bietul om temându-se a spus, că el e trimis de un străin, care se găsește în un birt din suburbiul Berlinului. S'au dus deci cu el în birtul de unde a fost trimis, acolo însă n'au găsit pe nimeni.

In 30 Decembrie ziarul «Lokalanzeiger», publică în posta redacției următoarele:

A. G. 400. Unde întârzie articolul promis? Indată vă dăm pentru el cele promise. Trimisul d-tale a fost beat.

Aceste șire au avut efect. Ucigașul în ziua următoare iar a răspuns redacției. Nițică s'a simțit ofenzat, fiindcă nu s'au purtat față de el cu destulă încredere. Acum cere să fie trimiși banii la poștă. Redacția a și trimis o sută de mărci colaboratorului necunoscut. Se înțelege, că și acolo au fost nenumărați detectivi. Sara veni la poștă un copil și ceru epistola. Copilul a fost neluat în samă, și a fost dat afară. In acest moment un om necunoscut se grăbiă dela poștă. Era Hennig.

Au fugit după el, l-au și agrăit dar el liniștit s'a legitimat și l-au lăsat — să fugă. Hennig a scris ziarului său atunci următoarele:

Acum s'au putut convinge și căpăii, că vulpea e mai astuță decât ei și și atunci își scoate capul din culcuș, când e în mare strămoare

Reinecke Fuchs.

Epistola o păstrează poliția din Berlin.

— **Dramă familiară.** Luni la prânz s'a petrecut o zguduitoare dramă familiară în Timișoara. Francisc Muschna hotelier, de multă vreme se tot certă cu soția lui. Muschna iubea beutura dar își iubea și mai tare soția și de câte ori bea mai mult decât era cu cale, era foarte jaluz. Avea motiv san nu, cu greu s'ar putea constata acum când Muschna a făcut sfârșit certei cu revolverul. Soția lui adevărată s'a urât în sfârșit să sufere atâtea neplăceri, a spus deci bărbatului ei să-i dea partea ei căci mai mult nu vorbea să trăiască cu el. Bărbatul atunci a luat pistolul, a înpușcat asupra ei nimerind-o cu un glonț în piept, cu altul în umărul drept și cu unul în cap. Femeea, deși e rănită grav și a putut să fugă dinaintea lui. Apoi și-a înreptat pistolul contra sa, și nimerindu-se în inimă, a murit momentan.

— **Logodnă.** Ni-se anunță logodna d-nei văd. *Catiță Clonda* născută Nicoara cu d-nul *Petru Matus.* Felicitări!

— **Dragostea unui locotenent.** In Pola după cum se vestește, Duminecă dimineața s'a petrecut o dramă familiară de totul zguduitoare. Locotenentul Kaller, care ducea viață păcătoasă ca soția lui Schoss, in puterea nopții a intrat în casa lui Schoss, unde din întâmplare s'a întâlnit cu bărbatul femeii. Cei doi bărbați s'au început la sfadă, iar femeea a fugit. Duminecă dimineața soția lui Schoss a fost găsită moartă în casarma Maximilian iar locotenentul Kaller se luptă cu moartea. Locotenentul și-a împușcat amanta apoi și-a lras și lui un glonț.

— **Princesa moartă.** Din Viena se vestește, că princesa Maria Beatrix, mama lui Don Carlos, pretinzătorul de tron al Spaniei a murit în Görz în etate de optzeci ani. Princesa și-a petrecut zilele din urmă în mănăstire.

— **Mulțumită publică.** Cu ocaziunea concertului dat in 11/24 Februarie de plugarii români din Mehala au suprasolvit următorii marinimoși domni:

Ioan Plavoșin preot 3 cor.; Dr. Valeriu Mezin avocat 13 cor.; Vasilie Vaianțiu inv. pens. 2 2 cor.; E. Ciugudean 3 cor.; Romul Ciugu-

dan 1 cor.; Alexandru Ciugudean 1 cor. Iuliu Bellu, notariu com. 2 cor.; «Timișana» institut de credit 3 cor.; Ioan Miculașiu 1 cor.; Dr. Traian Puticiu, protopresbiter 3 cor.; Emanuil Ungurean, avocat 4 cor. Dr. Aurel Cosma, avocat 4 cor.; Dr. George Adam, avocat 2 cor.; Dr. Timotei Radi 1 cor.; Dr. Crăciunescu N. 1 cor.; Dr. Ioan Doboșan 1 cor.; Moise Suricescu, cand. de preot din Sistarovecz 4 cor.; Czárán N. 2 cor.; Lungu N. inv. pens. 1 cor.; Ioan Rotariu 1 cor.; Nicolae Voianțiu 1 cor.; Vilmos Crauch 4 cor. Alexander Szumbotha 2 cor.; Filip Grünberger 4 cor.; Filip Steru 1 cor.; Samuil Steru 2 cor.; Rozenstein N. 1 cor.; Dr. Schtesinger Miksa 1 cor.; Franz Gertheis 2 cor.; Karol Búcher 2 cor.; Iozef Egyed jud. com. 2 cor.; De tot au incurs 460 cor. 96 fil.; din care sumă detragându-se cheltuelile, rămâne un venit curat de 315 cor. 90 fil.

Primească marinimoșii dăruitori mulțămitele noastre publice. Comitetului reuniunii «Armonia».

— **Din viața lui Napoleon.** Sardou, bătrânul scriitor genial, publică în «Temps» foarte interesante anecdote despre Napoleon și Metternich, cancelarul Austriei. Odată cineva întrebă pe Metternich, că in viața lui, când i-a plăcut mai tare de împărat. La aceasta Metternich răspunsese cu următoarea anecdotă:

Împăratul primea oaspeți în Compiègne, Napoleon în Versailles. Au mers la plimbare și la prânz s'au reîntors. Napoleon propțindu-se de soba din salon converză cu oaspeții și aștepta prânzul.

Împăratul era foarte flămând se adresează deci către Murat:

— Regele Napoliei, fii bun du-te să vezi nu-i gata prânzul!

Murat s'a dus și reîntorcându-se spune, că peste puțin prânzul e gata; s'a întâmplat o mică nenorocire. Dar prânzul tot nu era gata, atunci Napoleon împacient zice:

— Ce e cu prânzul! Regele Hollandiei du-te și spune, ca prânzul să fie îndată gata.

Metternich care era obicinuit cu eticheta austriacă, stătea înmărmurit. Și nici odată n'a putut să uite, cât de puternic a fost împăratul, când îi stă in puțință să trimeată regi în cuina.

— **Cea din urmă iubire a lui Goethe.**

Acum cinci ani, asigură «Revue Bleue», se putea încă întâlni într'un mic oraș al Germaniei o persoană pe care Goethe, cel mai mare poet al Germaniei; autorul lui Faust, o iubise. Era, într'adevăr, cea din urmă, și dansa avea 96 ani. Poetul o întâlnise la Marienbad, la 1821. El cunoștea de multă vreme pe mama sa, pe care o numea «una dintre stelele vieții lui». Goethe avea atunci 73 de ani. Ulrica de Levetzoff n'avea de cât 17 ani. Era atât de încântătoare, atât de simplă, încât se împrietenii numai decât cu dansa. El o vedeă în toate zilele; când n'o luă la preumblările sale, îi aducea flori, sau venea, seara să vorbească cu ea despre botanică, mineralogie și literatură. In 1823, el o regăsi încă la aceleași ape dela Marienbad. «Goethe», scria unui dintre intimii lui, a întâlnit o viorică din care vrea să facă o viorea nemuritoare. E un copil Profinde s'o ia în căsătorie, ce poetică nebunie!

Și faptul e, că ducele de Weimar fu însărcinat cu cererea. El scoase în valoare foloasele unui astfel de uniri: femeia lui Goethe ar fi cea dințaiu doamnă a orașului; ea nu va fi de loc despartită de părinții săi; ducele in caz de deces probabil al soțului, îi asigură viitorul. Propunerea era atât de onorabilă, încât părinții nu voră să-l depărteze fără să-și consulte fiica.

«Iubesc pe Goethe, răspuse dansa, cum se iubește un tată. Dacă era singur și de credeam să-i fiu trebuincioasă, l-aș fi luat de soț poate. Dar el are un fiu, o noră; nu pot să le iau locul».

Goethe numai vorbi despre proiectul său, însă se gândi multă vreme la dansul.

«E un prăvăliș, care încă îmi pricinuește rău» scria mai târziu unui prieten, și compuse pentru a se distra, Elegia Marienbadului, al căruia manuscris îl păstră cu îngrijire lângă un pahar, unde era gravat numele micii sale prietene. Mica prietenă nu se mărită nici odată.

— **Moartea lui Goethe.** Despre moartea marelui poet german sunt date foarte interesante în o epistolă inedită scrisă de pictorul Seidler la 23 Martie 1832.

Estragem din epistolă următoarele părți interesante:

— Ieri la jumătate la douăsprezece a murit Goethe așa de frumos și liniștit precum îi fusese și viața. Cu opt zile mai înainte îl cercetase arhiducesa. O oră întreagă a vorbit cu el. Probabil, că în această convenire și-a întărit pieptul, căci plimbarea, ce a făcut-o după aceasta convenire de fel nu i-a priit.

S'a răcit, avea ferbințeli și era foarte făcut. Medicul la început era foarte disperat, mai în urmă însă se liniștise. Cu două zile înainte de moarte s'a schimbat foarte.

Trupul îi era rece, în spate și în piept avea dureri cumplite și abea putea să respire. Medicul și-a pierdut ori ce speranță, dar soția lui Goethe întărea în cei de față nădejdea de mai bine. Nici noi n'am disperat, văzând modul de gândire sănătos al poetului. Vorbea mult despre teoria dramei, în sara ultimă încă esplicase fetei lui cum s'a făcut pacea dela Basel, nepoții voia să-i trimită la teatru, iar el nădăjduia că morbul nu va avea consecințe triste.

Noaptea neputând dormi, a cerut lucrurile istorice a lui Salvendy. Medicul înzădar voia să-l oprească.

Când medicul s'a depărtat, Goethe a aprins lampa și a încercat să citească. Când nu putuse ridică cartea își zise glumind: «Cel puțin să o cinstim, ca un mandarin». Dimineața la orele două in ziua morții lui, de nou a voit să esplice fetei sale teoria dramei, vorbea despre primăvara ce se apropie și despre puterile lui pierdute, pe cari însă iar le va reculege. A cerut hârtie curată de pe masa lui de scris. La zece ore încetase mai cu totul să vorbească. Numai din când în când zise: «Sezi lângă mine, iubita mea fiică, aproape de mine. Intindeți mânuțele tale draguțe».

Ochii și-i deschideă din când în când și privea la fata lui cu o iubire de nedescris de mare, care rămăsese neînfrântă, nu plângea și până în cele din urmă a stat lângă patul tatălui ei.

— **Pământ de cumpărat.** Ni-se scrie din Feldioara că acolo e de vânzare o moșie de 80 jugăre cadastrale de cl. I și II. Ar fi de dorit ca s'o cumpere vre-un Român ori mai mulți. Doritorii să se adreseze la Mara László în Déva.

— **Fluidul Universal.** Cel mai nou esenț pentru alinarea durerilor și frecarea corpului e *Fluidul Universal*, (esenț din flori mirositoare). Se folosește la junghiuri, reumatism, la dureri de oase, de dinți și de cap, acest esenț e recomandat de toți medicii, reînnoește și întărește atât mușchii, cât și nervile obosite.

Prețul unei sticle de un deci e 1 cor. 50 fileri, dacă procurăm 3 sticle spelele de postă nu se socotesc. 1 sticlă mică de probă costă 40 fil., 6 sticle mici constau 3 cor., iar 12 sticle constau 5 cor. Spese de postă nu se socotesc.

Sticle de cele mici, de probă, pe lângă trimiterea unei mărci de 20 fil. fără spese, la învoire trimite unicul pregătitor de «Fluid Universal». Apothea lui *Coloman Skribanek*, la crucea roșie. In strada Holló și in colțul străzii Hunyadi.

Magazin principal în Budapesta la farmacistul Török József în Király utca 12 și Calea Andrássy nr. 26, precum și în mai multe farmacii.

— **Magazin de stofă de fabrică, Lechner și Fleischer,** Pécs. In magazinul exclusiv de stofă de fabrică se află de vânzare 3 metri stofă de lână pentru întreaga îmbrăcăminte bărbătească, dela 3'30—4'40—6'60 floreni în sus până la cea mai fină.

Pentru provincie tritem bucuros probe. *Lechner și Fleischer*, Arad, Szabadság-tér 17 Telefon 475.

— **Wolf J.,** pantofar de ghete femeiești și bărbătești. Arad, strada Weitzer (palatul minorităților).

— **Schveffer și Vörös,** florari in Arad, palatul minorităților. Efectuesc pe lângă prețurile cele mai moderate *cununi, buchete* și alte *împodobiri de flori*. Planuri pentru parchetare fac gratuit.

— **S-a deschis prăvălia de coloniale a lui Rudolf Baumann** Arad, Piața Tökoly în colțul străzii Lázár Vilmos. Un izvor bun de cumpărare recunoscut pentru fructele proaspete de tot felul, apoi vin, tea și rum.

Cerând sprijinul marelui publ. rămân cu deosebită stimă: *Baumann Rudolf*.

Economie.

Arad, 21 Martie 1905.

Măsuri contra băncilor române.

Guvernul își trimbiță iar drept merit o măsură arbitrară ce a luat, cu ascuțit împotriva băncilor române. Aproape în toate statutele băncilor române se cuprinde adică clauza, că acționarul care ar vrea să-și vândă acțiunile, trebuie întâiu să le depună pe timp de 8 zile la direcțiune și numai dacă în acest interval nu se găsesc cumpărători între acționarii băncii, are drept acționarul să le vindă la străini. În chipul acesta acționarii nu sufereau nimic, dincontră, aveau favorul, de a nu se îngriji de cumpărători, pe cari îi căuta direcțiunea, în cazul când voia care-va să-și vândă acțiunea. Se ajungea însă prin aceasta altceva. Institutele române erau ferite de imbulzirea de elemente străine, de ovrei și de alți gheșeftari, cari s'ar încuiba firește bucuroși și la băncile române. Guvernul însă, acest guvern de ajutorare a poporului, tocmai aceasta o vrea și în hatărul speculanților, a ovreilor și mai ales a șovinistilor, a dat un ordin — se zice la inițiativa ministrului de interne, a dlui Kristóffy adică! — tribunalelor, ca să revizuească statutele băncilor române, și în acele în cari vor afla clauza aceasta, s'o suprimă. Crede guvernul, că va putea sparge în chipul acesta ușițe, prin cari să străbată elemente străine în fortărețele noastre economice, ca așa să le poată cuceri mai ușor. Primul institut reglementat de guvern precum anunță un litografiat este «Chiorana», din a cărei statute, tribunalul din Sătmar, a cerut să se elimineze dispoziția aceasta. Drabantii se vede că numai față cu noi își știu arată vitejia.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 17 Martie.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906 (100—clgr.)	16:60—16:62
Secară pe Aprilie	13:64—13:66
Orz pe Aprilie	15:84—15:86
Cucuruz pe Mai	13:60—13:62
Grâu de toamnă pe 1906	16:50—16:54

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906	16:58—16:65
Secară pe Aprilie	13:74—13:76
Ovăs pe Aprilie	15:58—15:60
Cucuruz pe Mai	13:62—13:64
Grâu de toamnă pe 1906	16:58—16:60

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 78—100 kgr.	Cor. 15:50—15:60
" 79—100 "	" " " "
Secară: 100 "	12:20—12:30
Orz: 100 "	13:50—13:60
Ovăs mercantil 100 kgr.	13:80—14:—
" cernut 100 kgr.	13:30—13:30
Cucuruz nou 100 "	13:20—13:30
" vechiu 100 kgr.	" " " "

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	Cor. 158.—
" " " mic	" 160.—
" brut " mare	" 156.—
" " " mic	" 158.—

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 kgr. — — — fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 kgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 kgr. 125—127 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 kgr. 120—126 fil.; mijlocii părechea 240—260 kgr. greutate 121—122 fil. Ușori până la 240 kgr. 116—118 fil.

BIBLIOGRAFIE.

Biblioteca Marion apare în fiecare Sâmbătă. În curs de publicație seria a 3-a: „HE! HE!

HE! povestiri și versuri din cele mai alese ale meșterului nostru confrate și cunoscut scriitor popular Marion, cu ilustrații de talentații desinatori Mantu, Kunze, B'Arg, etc., și cu o admirabilă copertă de frunzașul și mult talentatul pictor N. Vermont.

Suplimentul, foarte bogat, cu versuri și proză făgăduit de netăgăduiți talentați publiciști George Ranetti, dela mult apreciată și cunoscută revistă Furnica, Ioan Moșoi, autorul favorit al primului și ultimului sansonist român regretatul I. D. Ionescu, Paulus al României, N. Tinc, gustatul și apreciatul poet, etc. etc., precum și de tinerile talentate Constanța-Sysila-Economu, Nutzescu, Traian Stoicescu, Grigorov, etc.

Mai publică număroase rubrici distractive și de aproape interesante ori-cărei familii.

40 bani exemplarul în toată țara.

Posta Redacției.

Iuliu Putcoviciu, Cerna. Sunt multe la rând, Vă rugăm să aveți răbdare. Se va publica, e chiar dată în tipografie.

Buru, Inv. Ofenbaia. Cum nu? Ba chiar cu plăcere publicăm articoli ce privesc școala și stăm în slujba „proptelor cari în sfințenia misiunii lor cugetă românește și spune românește toate frământările gândului său trudit“.

Românești salutări!

„O publicare de valoare“ socotim că nu e bine să se publice. Cum să venim noi și să facem reclamă unei reviste ungurești? Avem noi românești, să le abonăm și citim pe acestea! Așteptăm de altfel să ne mai scrii câteva. Multe salutări.

Posta administrației.

G. M. Kurtici. Am primit 10 cor. Abonamentul e plătit până la 1 Ianuarie 1907.

Redactor responsabil: Sever Bocu.
Editor proprietar: George Nichin.

Cuvântul „Emulsiune“

e numele unei amestecături din unsoare și apă. Dacă însă să amestecă cu lapte sau smântână să naște așa numitul emulsiune.

După emulgarea lui SCOTT, uleiul de ficat de peste ocără în circulație în forma aceasta de emulsiune, în chipul acesta să poate mânca și mistui ca și laptele, a căror putere de nutriție și vindecare îl potențază în mare măsură.

Pescarul ca bogatul cel mare în spate e garanță procedurii veritabile a Emulsiunii lui Scott.

Se poate căpăta în ori ce apotecă.

Cu provocare la această ziare, pe lângă trimiterea a unor timbre de 75 fileri, trimit fără altă cheltuială 1 sticlă de probă.

Apoteca orașanească a lui Emil Budai
Budapesta, IV., strada Vác nr. 34—50.

Prețul unei sticle originale e de 2.50 cor

Fischer Károly

fabricant de funii, țesături,
de site și saltele de sirmă.

Arad, József főherczeg-út 8. sz.

Recomandă preparatele sule de sirmă ca: țesături de sirmă din aramă, fier și ține, pe cari le are în deposit mai ales pentru mori, fabrici și scopuri agricole. Afară de acestea, recomandă sitele sale pentru Sita de ventilat sistem Baehler. Pregătește țesături de mână și fabrică la îngrădit de grădini, grădini publici, curți de galițe și păduri cu vlnat, site de sirmă cu ramă de fier pentru scopuri delucării de pământ, nisip, petriș, și pentru lucrări de mluc, zidiri și grădinărit. Site la ferestre de pivnițe și magazine de grăunțe. Apărătoare de scintel la locomotive, mori și coșuri de fabrici. Somiere elastice, de oțel pentru pat pe stâluri de fier și lemn, cari în privința ușurintei de a se ține curat sunt foarte recomandabile. Diferite site din păr, aramă și mătase, dobe pentru tutun, site-dobe, și orfoe fel de obiecte și lucrări din aceasta branșă — — cu prețuri din cele mai moderate.

HUGYECZ ROZA

Groitorie de haine englezești
și franțuzești pentru femei

ARAD, Kapolna-u. 4.

Primește spre efeptuire ori-ce lucru din branșă aceasta, în ori care formă, precum și haine pentru copii pe lângă execuție fină și prețurile cele mai avantajoase.

Cere sprijin binevoitor: **HUGYECZ ROZA**

COMPACTORIE

mi-am deschis pe Weitzer János-uteza 17 sz. conform pretențiilor celor mai moderne — și, cu onoare aduc la cunoștința on. p. t. public că efectuez în atelier tot ce se atinge de branșă mea, — trainic, plăcut și în schimbul fineței iau prețuri în adevăr moderate. Pregătesc de asemenea pe prețuri ieftine inscripții aurii și argintii pe coroane și buchete.

Cu stimă: Szalkai Oszkár

SALON

și cozmetic

pentru îngrijirea frumuseții!

Unde tot felul de defecte de frumusețe, până chiar și fețele cele mai sbârcite, după metoda cea mai nouă, le lecuieste.

Mme GYÖRI

Arad, Piața Szabadság, Nro. 18. Curtea a II-a.
Strada Haszinger 2., etajul I.

La administrația „Tribunei“ să află de vânzare următoarele cărți:

„La Roma“ de Russu Știrianu Cor. 2.—	plus 10 fil. porto
„Povestiri și schițe“ de S. Secala 1.—	5 „ „
„Nuvele“ de Emil Zola Cor. 0-40	5 „ „
„Școlarul declamator“ „ 0-60	5 „ „
„Stropi de roauă“ „ 1.—	10 „ „
„Aur“ Const. Hodoș „ 1.50	10 „ „
„Telegrama“ farză în 3 acte „ 0.80	3 „ „
„Amicul Poporului“ T. Vuiculescu „ 1.—	10 „ „

Tipărituri ieftine și cu gust lucrate și având în vedere calitățile alese de hârtie cese cere, comandați spre

multumire la

Tribuna.

Tipografia d-lui G. Nichin,
Deák Ferencz-u. 20, Arad.

Bogat asortiment de lămpi de casă și candelabre.

Prăvălie: **Andrássy-tér**
: : : **No. 13.**
Palatul minoriților. No. telefon 888.

KOHN JÓZSEF

ARAD

Atelier: **Bathyány-u.**
: : : **No. 23.**
Casa proprie. — No. telefonul 821.

Distins cu premiul I la 6 expoziții

Distins cu premiul I la 6 expoziții

— Lumina nouă! — Noutate! — Lumina nouă! —

Pe teren gazopiric
cel mai bun succes
l-a avut până acum

lampa mercediană

la care luminarea a 75 de luminări, costă mai puțin decât lampa cu petrolu 20" și care poate fi aplicată la ori-ce candelabru ori lămpă de masă; prin ceea-ce cu 30% avem luminat mai frumos și 50% cruțare de petrolu. Recomand aceasta în atenția cafegiilor, birtașilor, cancelariilor celor cu afaceri și privaților.

Singurul magazin e al meu, unde răspund punctual și efeptuesc orice comandă.

Cu stimă: **Kohn József.**

Mare magazin de ustensili și articole casnice.

Contra anemiei și nervosității

cea mai bună influență are

Vinul ferat china

al farmacistului
Rozsnyay
Mátyás.

Prețul unei sticle e de 3 cor. 50 fil.

Contra căderii părului

are cea mai bună influență

Spiritul de păr al lui Rozsnyay

care în scurtă vreme delătură mătreața și căderea părului; apără părul de rupere și-i dă o strălucire mătăsoasă. Prețul unei sticle e de 1 cor. și 50 fil.

Sirop pentru copii, contra tusei

Leac admirabil pentru copii mici.
Sticla: 60 filer.

Toate aceste medicamente se capătă
în stare veritabilă, la spîțaria lui

ROZSNYAY Mátyás, Arad.

Szabadság-tér.

Serviciul prompt și conștientos!

Unde se adună Românii?

La hotel „Palatin“

care e aranjat din nou în modul cel mai modern,
cu odăi curate, foarte elegante și foarte eftine.

Unde e locul de întâlnire al
inteligenței române în deosebi?

In restaurantul hotelului
„Palatin“ al lui Ignatie Pașca.

Unde poți căpăta bere veri-
tabilă de — Schwechat?

In restaurantul „Palatin“
al lui Ignatie Pașca.

Unde poți afla, în Arad, cele
mai bune vinuri și beuturi?

In restaurantul o o o o
o o o o „La Palatin“

Unde poți căpăta, în Arad,
cele mai bine gătite mâncări?

Tot la „Palatin“, la restau-
rantul lui Ignatie Pașca!

Și tot acolo, în fie-care Sâmbătă, se capătă
cîrnați proaspeți și carne de porc. Abonamente
se fac cu prețuri din cele mai convenabile.

Serviciul prompt și conștientos!

Picăturile balsamice „MARIA-RADNA“

pentru răni și stomac, ajută iute și sigur în multe boale, ca d. ex. dureri, colici de stomac,
boli vechi de stomac și lipsei de apetit, contra reumei, junghiurilor, colice și durere de cap,
estern la răni timpurii, la sgărieturii, la scrinteli și ruperi de oase, contra reumei și durerii de oase.

Un flacon: prețul 30 fil., 10 flacoane Cor. 3.— francat.

Pastilele — SENEGA

Medicină sigură contra tusei, troanei, răcelii, influenței. Cutia 1. Cor., 10 cutii franco 8. Cor.

Se poate căpăta la **Kossuth Pál, Szűz Mária.** gyógyszerháza, Arad, Boros-Béni-tér 15 sz.

Centauria! Cel mai minunat întăritor de stomac!
Depărtează frigurile stomacale, colicele,
lipsa de scaun, diaree, răceli și multe alte boale diferite.

O scrisoare de mulțumită.

Stimate domnule apotecar! Pentru admirabila DV tee întări-
toare de stomac nu Vă pot mulțumi din destul și regret că nu o
pot recomanda în deajuns pentru a fi cunoscută binefacerea ei. Doi
colegi ai mei Vă vor comanda zilele astea câte-va pachete din tea
„CENTAURIA“. Bu Vă mulțumesc și Vă rog a-mi mai trimite încă
un pachet mare pentru ceste 2 cor. Cu stimă: Ion Luca, inv.

Ultoi de vii soiu curat

ultoi cu rădăcină din cele mai bune
soiuri pentru vin și delicatose
recomandă spre cumpărare

Domeniul Hámory

pe lângă bani gata. Preoții și învățătorii primesc cu preț scăzut de 5%.

Detalii se pot afla în Arad, strada Deák Ferencz nr. 3.

Telefon 229.

HEGEDÜS ÁRMIN
ARAD
PIAȚA „SZABADSÁG“ nr. 17.
(vis-à-vis de sta-
tua martirilor.)
CASA DOCTORULUI SCHWARTZ.

Încă n'ai văzut?

magazinul de
stofe de haine
pentru femei

Hegedüs Ármin?

— Necondiționat! ostenește-te până acolo înainte de ce ți-ai fi cumpărat cele de lipsă pentru primăvară!

— Mare asortiment, de unde se poate cumpăra ori-ce fel de materiale țesute, ca: stofe pentru haine, pânză, chiffon, etc.

Prețuri mari eschise. Prețuri solide
effine.

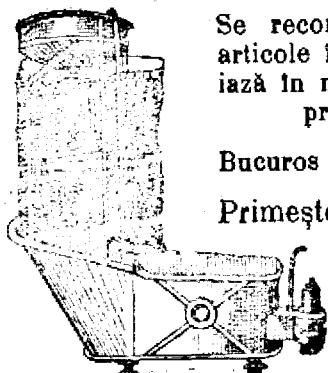
Roș să priviți galantarul meu.

Cu deosebită stimă:

HEGEDÜS ÁRMIN.

Hannauer Mihály

Tinicher de edificii și obiecte de lux. — în Arad, pe strada Deák Ferencz No. 24. (lângă biserica reformată)

Se recomandă cu executarea a tot felul de articole în bransa aceasta, pe cari le efectuează în modul cel mai prompt și pe lângă prețurile cele mai ieftin posibile.

Bucuros servește cu preliminări de spese.

Primește acoperiri de turnuri de biserici, acoperiri de case, etc., și tot felul de confecțiuni și reparațiuni de tinichea.

Se caută un învățacel.

RESTAURANTUL TÓTH ENDRE

Am onoare a atrage atențiunea p. t. publicului asupra fostului restaurant

KASS

acum preluat de mine și remaniat după cele mai moderne cerințe.

Cele mai fine și mai bune băuturi, precum vinuri, licheruri, șampanii, se pot căpăta aici.

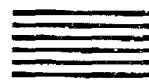
Mâncările restaurantului nostru sunt neîntrecute.

000 Seară de seară muzica cea mai bună dilectează pe oaspeții mei. 000

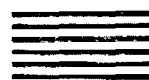
Serviciu prompt, curat și conștientos. 000 Abonamente se fac cu prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

Tóth Endre
restauratier.

Anunț!

— Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în Arad. — strada lemnului (Fa-utoza) — No. 1. o fabrică de **mașini agronomice** sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

— Dispunind de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o Austroungaria, Germania și America o o
mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public
o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o
din material de prima clasă și pe lângă prețurile cele mai avantajoase. o o o

— În special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, sfărâmatoare de encuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi, pluguri (Șeitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de pivnițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țiglarii mici și mari, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinăriilor sus numite.

— Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treerătoare, motoare de benzin, petrolen, spirit sau gaz, garantând totdeauna, atât de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun.

— Efectuez totdeauna lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparațiuni de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit
o o o o o o și prompt. o o o o o o

Prăvălia de delicatose, băcanie, vin, ceai, șampanie, rum, ape minerale și salbătăciuni - a lui

Dürr Gusztáv

ARAD — viz. înis cu Casa orașului. N-ru de telefon 118.

Își recomandă cele mai prouspete delicatose cu prăturite cele mai ieftine și serviciul cel mai curat.

Carmale detot felul și Prune de compot. Struguri proaspeți de Malaga. Smochine de Sultan și Smyrna și Fructe candirate.

Migdale de dessert cu coaje de hârtie. Prăjituri prouspete de ceai.

Pești marinați și în pați. HERINGI prouspete de Marea Ostică. SARDINE de tot felul.

CAȘURI de Ementhal, Groi, Gorgonzola, Strachino, Imperial și multe alte.

CĂRNĂRII
CONSERVE — LEGUME
Rumurile cele mai excelente.

Mare asortiment în Ceai de China și Rusia, Magazin de vinuri de șampanie de Hubert „GENTRY-CLUB” Casină, Törley și a renumitelor șampanii franceze Mumm Reims.

Cele mai bune calități cu comandă directă de

CAFEA

de Jamaica, Cuba, Ceylon, Iavaur și Mocca.

Excelentă Cafea prăjită de PALERMO care la gust și aromă e fără pereche, în pachete originale de câte 1,2 kgr. 2 cor. și 20 fl.

Asortiment colosal de bogat în tot felul de

zaharicale diferite

aranjate în cutii de lux, și — măsurate.

Berger Gyula

— farmacia „la Sta Elisabeta” — ARAD.

Recomandă mult căutatele sale preparate:

Săpunul spermatic „Sf. Elisabeta” cu efect sigur asupra pielii, precum și contra pișturilor ca mijloc de înfrumusețare și reconstruirea pielii: — o bucată mare 60 fleri.

Pudră „Sf. Elisabeta” (roza) articol admirabil pentru menținerea frumuseții, de tot inofensiv. Se poate căpăta în culoare albă, roză și crem: — o cutie 90 fleri.

Apa de dinți „Sf. Elisabeta” recomandabil în special celor cu dinți răi. Rumeneste gura, întărește gingiile, sistează durerea de dinți și oprește stăricirea dinților: — un flacon 90 fl.

Apă de iorgovan pentru frumusețe „Sf. Elisabeta” Articol foarte iubit de dame. Se poate căpăta în culoare albă și roșie. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

Leac contra reumei și răcelei „Sf. Elisabeta” Leac cu efect sigur contra reumei, răcelei, ischias, deasemenca contra durerii de cap, câteva frițiuni ajung, pentru ca și cea mai mare durere să înceteze. Un flacon mic 1 cor., un flacon mare 2 cor.

Spirit pentru păr „Sf. Elisabeta” Sistează căderea părului și formarea de mătrează o împiedecă radical. — Prețul: — o sticlă mică 1 cor., o sticlă mare 2 cor.

Alifie pentru păr. Promovează creșterea părului și îl face foarte undulos. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

Ceai minunat pentru pept „Sf. Elisabeta” contra tusei, troahnei, frigurilor de stomac și boalelor de gât. — O cutie 80 fleri.

Eter pentru bătătură. Delătură în scurtă vreme fără durere ori-ce bătăture a pielii, ori bătăture. O sticlă e de ajuns pentru delăturarea celor mai mari bătăture. — O sticlă 70 fleri.

Apoi, tot felul de aromatice, specialități din țară și străinătate, medicamente pentru animale, pentru porci, vite și galițe.

PREDARE DE HOTEL

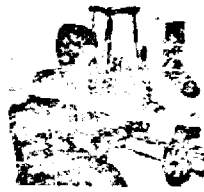
Am onoare a aduce la cunoștința publicului, că am cumpărat pe strada Halász No. 41.

Hotelul intitulat „Porumbul alb”

și îl voi conduce pe mai departe sub îngrijirea mea proprie. Mai departe voi îngriji de beuturi și mâncări bune și alese, și de un serviciu pe deplin mulțumitor. Cerând sprijinul marelui public, sunt cu stimă

BARDÓCZ ÖDÖN, hotelier.

si mai
Cor. ...mult...
pe . zi!

Societatea de cioraperie de casă.

Se caută persoane de ambele sexe, la mașina noastră. Lucru simplu și lăc, — pentru întreg anul acasă. Nu se cere alci o cunoștința de mai înainte. Depărtarea nu are a face. Lucrul îl cumpărăm noi.

Societatea de mașini pentru cioraperie pentru lucrat acasă.

THOS. H. WHITTICK & Co.,

Budapest, IV. Havas-ateza 3-365.

PRAG, Petersplatz 7, — 865.

Cel mai bun loc de cumpărat

TEA rusească

veritabilă

de China și Caravan în pachete originale măsurate.

Rum Jamaica

diferite soiuri veritabile

în sticle proprii se pot găsi

la drogueria și parfumeria lui

Vojtek és Weisz

ARAD

— URMAȘII LUI KUBÁT —

✻ **Văduva Kubát Antalné** ✻
A R A D

Fabrică de perii și pensule

Strada Weitzer János (Palatul Minorităților)
Atelierul: Strada Angyal Nr. 28.

Magazin de perii și pensule de cele mai bune calități.
Fabricare de tot felul de articole în bransa aceasta.

Frații Kriser

TIMIȘOARA

URI-uteza nr. 6. — — Telefon nr. 765.

Intreprindere de iluminare cu acetylen.

Puteri de specialitate — bărbați cvalificați.

Magazinul fabricii Laudeck Carbid Ungaria de sud.

Efectuește ori-ce lucruri ce se
țin de bransa aceasta, precum :

● ● **scălză și apaducte** ● ●

in modul cel mai prompt,
pe lângă prețuri moderate.

Magazin stabil in forma constatătoare din acetylen,
ca sticle, candelabre, flacări, etc.

Tot felul de mașini economice, ca:

TRIUMPH III,

mașină de sămănat cu dinți cu păreche sau
fără păreche.

Se caută vinzători!

MANYUTCZ IOAN

PĂLĂRIER

STRADA HUNYADI — Nro. 1.

Recomandă bogatul său magazin în pălării gata.

Tot așa primește spre efectuare ori-ce
lucrare ce se ține de această bransa.

Curățiri, reparări, vopsiri de pălării și comande din
provincie, se execută prompt și efitin.

Cu stimă:

IOAN MANYUTCZ

Mare magazin de articole de mașinării economice.

Economii și proprietarii de vii
pot face mari cruțări, dacă se vor prevedea
cu mașini economice, viticole, de cules, de
pivnițarie, din foarte bogatul asortiment al lui

Gyenge Ferencz

A R A D

PIAȚA BOROS BÉNI Nr. 15.

(Casa Dengl)

Mare magazin de Mașinării

unde se pot căpăta cele mai renumite fabricate
probate și adoptate în toate ținuturile patriei
ca cele mai excelente: **Locomotive de vapor**
și triere, pluguri de oțel sistem Sack,
grăpi pentru cultivarea solului, mașini de să-
mănat la șir și împrăștiitoare, greble, alegătoare
de neghină, site pentru alegerea grăului, sfări-
mătoare de cucuruz, tăietoare de napf, cântare.
Uleiuri de mașini, oliv de prima calitate, pen-
tru triere, motoare și automobile. Valvolină.
Unsoși diferite, saci de bucate și ponevi, curele
și alte recvisite. Stropitori de vii, zdrobitoare
și prese de struguri. Instalațiuni de mori și tot
soiul de articole economice se pot căpăta cu
o o o prețurile cele mai ieftine. o o o

GYENGE FERENCZ

Magazin de mașini economice, — Piața Boros Béni 15
(Casa Dengl)

Cele mai bune condițiuni de a plăti în rate.

Farmacia „la Sta Troiță“

NĂGELE ANTAL

TIMIȘOARA, Gyárváros, Főutca nr. 44.

Crema
 „Helén“

 pentru față și mâni.

Inlătură pistruiile, petele de ficat și
tot felul de necurățenii de piele.
Se folosește seara nainte de culcare.

1 borcan mare — — **1 coroană**
1 borcan (de probă) — — **60 fleri**
1 săpun — — **80 fleri**
1 cutie pudră „Helén“ — — **1 cor.**
1 sticlă apă de sălăt — — **1 cor.**